

Байлангар авыл жирлеге Советы

КАРАР

15 февраль 2021 ел

№ 3

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Байлангар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Эйләнә-тире мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Байлангар авыл жирлеге Уставы нигезендә, Байлангар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм яңадан житештеру максатларында Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Байлангар авыл жирлеге Советы карап бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Байлангар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, маxсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телеكومмуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек Башлыгы:

Миңгалиев

И. Х. Минегалиев

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районның Байлангар авыл
жирлеге Советы карарына күшүмтә

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Байлангар авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм
физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел
утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмә**

Элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе
Граждан кодексы, Россия Федерациясө Урман кодексы, «Әйләнә-тире мөхитне саклау
турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Байлангар авыл
жирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында
әшләнде һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Байлангар авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләргә керми торган яшел утыртмаланы
кису тәртибен билгели.

1. Төп төшөнчәләр

Элеге Нигезләмәдә түбәндәгө төп төшөнчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр – табигый һәм ясалма чыгышлы агач, куак һәм үләнчел үсемлекләр
(паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым үсеп
утыруучы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигать территорияләре – бердәм географик (климат) шартларында формалашкан
жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык
әшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территориияләр.

Яшелләндерелгән территориияләр – табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре
урнашкан территориияләр, ясалма рәвештә булдырылган яшелләндерү объектлары (авыл
хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге
жирләрнен алар чикләрендәге жир өслегенен 50 процентаеннан да ким булмаган өлеше
үсемлекләр белән капланган төзелеш аз булган кишәрлекләре

Урманга әверелгән территориияләр – табигый тишелеп чыккан урман үсемлекләре
белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территориияләре
кишәрлекләре.

Агач – диаметры кимендә 5 см, биеклеге 1,3 м булган ачык беленеп торган кәүсәле
үсемлек, яшь үсентеләрдән кала.

Куак – туфрак өслегендә ук тармакланган күпъеллык күптармаклы (агачтан
аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы – газон, табигый үләнчел үсемлекләр.

Куаклык, әрәмәлекләр (заросли) – нинди дә булса урында куе булып үсә торган

үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – бердәм үрчү хасил итуче 50 данәдән дә ким булмаган зур (15 елдан
кубрәк) агачлар үсә торган территория кишәрлеге.

Яшел утыртмаларны заарлау – яшел утыртмаларга аларның үсешен туктатуга
китерми торган зыян китеру, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик
заарлануы, кабыкның, тере туфрак катламының бөтенлөгө бозылу, яшел үсентеләрнен йә
тамыр зонасында туфракның заарлры матдәләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка
йогынты

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) – яшел утыртмаларны кису яки
аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле заарланулар.

Компенсация рәвешендә яшелләндерү – юкка чыгарылган яисә заарланган агачлар
урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тәэммин итү бурычлары тубәндәгеләргә йөкләнә:

оешмаларга үзләре күрсәткән эшчәнлек төрлөрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә – шуши оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яисә арендадагы кишәрлекләрдә – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләр яисә арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренән милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Өлеге Нигезләмә барлық гражданнарга һәм, милек формаларына бәйсез рәвештә, авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле рәвештә проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баручы оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәҗәгать итүче Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән формада (1 нче күшымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага тубәндәгә документлар теркәп бирелә:

3.3.1. 2. Шәхесне таныкый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнен вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мөрәҗәгать итүче исеменән вәкил эш итә икән);

3.3.3. Якындағы корылмаларга яисә башка ориентирларга кадәр булган кишәрлекнен киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчесез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм жир кишәрлеген раслаучы документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегендә габаритларга эләгә торган яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Әлеге мәсьәлә кагыла торган территорияләрнең хужалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яисә күчереп утыртканда инженер чөлтөрлөре вәкилләре белән жир эшләрен уздыруга ордер ачып килештерү.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-заявка көргөннөн соң, Гариза биручегә әлеге эш төрен үткәргә рөхсәте булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәҗәгать итәргә кинәш бирә:

3.4.1. яшел утыртмаларны исәпләү ведомосте;

3.4.2. киселергә тиешле агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәянең (түләүнен) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр Гариза бируче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнен гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза бирученең хат-заявкасы, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүне) исәпләп чыгару нигезендә авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт биручында Авыл жирлеге башкарма комитеты Житәкчесенең күрсәтмә проектын әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алганда, аның мәнфәгатында яшел утыртмалар юкка чыгарыла торган Гариза бируче, әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертергә һәм компенсация рәвешендә яшелләндерүнен тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү Гариза бируче тарафыннан Авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кису эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бируче акчалары исәбенә башкарыла. Агачны бары тик аттестацияләнгән белгечләрнең кисүе генә рөхсәт ителе.

3.9. Яшел утыртмаларны егу, төпләү, киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны төяу һәм чыгару эш башлангынан соң өч көн эчендә Гариза бируче хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Территориянен кису урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, территория хужасы һәм контролъ органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килемштерелгән срокларда, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да сонга калмычча, эшләрне башкаручы аларны мәжбүри торғыза.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә генә агач һәм куакларны кису Авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителергә мөмкин:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү өчен кисуләр үткәрү;

3.11.2 авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау вакытында;

3.11.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кису;

3.11.4. авария хәлендәге (авыл төшү куркынычы тудыруучы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кису.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүнә гамәлгә ашыруучы Гариза биручегә Авыл жирлеге башкарма комитеты белән килемштерелгән урыннарда компенсация рәвешендә яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры-сары һәм хәвеф-хәтәр тудыруучы яшел утыртмалар 2 нче күшүмтә нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы аналогиясе буенча жир кишәрлекендә, аны гражданга яисә юридик затка милеккә тапшыргыннан соң, хужалык эшчәнлеге

нәтижәсендә яки табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үзенчә файдалана һәм үзе теләгәнчә житәкчелек итә торган үз милке булып тора.

3.15. Яшел утыртмаларны рөхсәтsez яисә юкка чыгару дип түбәндәгеләр таныла:

3.15.1. агачларны һәм куакларны рөхсәтsez яисә рөхсәт белән яисү, ләкин рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә һәм санда, күрсәтелгән төрләрен кисмәү.

3.15.2. яндыру яисә ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юкка чыгару яки заарлау;

3.15.3. кәүсәне божралау яисә төпләү (подсечка);

3.15.4. үсеп килүче агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчы заарлануы;

3.15.5. агачларның һәм куакларның ағынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башка шундыйлар белән заарлануы;

3.15.6. коры-сары агачларны рөхсәтsez яисү;

3.15.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башкача заарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны яисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк иту рөхсәтsez яисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә администртив һәм жинаять жаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеге территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсация рәвешендә яшелләндеру

4.1. Компенсация рәвешендә яшелләндеру рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз заарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсация рәвешендә яшелләндеру агачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы якындан сезонда, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алыш бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсация рәвешендә яшелләндеру мәнфәттәрләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлаган яки юкка чыгарган гражданнарың яисә юридик затларның акчалары хисабына башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга кителегендә зыян табигый формада – компенсация рәвешендә яшелләндеру формасында кире кайтарылырга тиеш: юкка чыгарылган агачлар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар булдыру.

5. Яшел утыртмаларны саклау шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре, аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килеш кулланылырга һәм анда төзелеш алыш барылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алыш барганда, проект документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя булырга тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен түләүне алдан керту һәм әлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация рәвешендә яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Яшел утыртмаларны саклау Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда Авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның зарарлануына яки юкка чыгуына китеrerгә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Элеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Байлангар авыл жирлеге территорииясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында Нигезләмәгә 1 нче күшымта

Байлангар авыл жирлеге
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

_____
_____
_____
_____
(оешманың исемен
яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

**БАЙЛАНГАР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
АГАЧ-КУАКЛАР ҮСЕНТЕЛӘРЕН ЧИКЛЕ КУЛӘМДӘ КИСҮГӘ
ГАРИЗА**

Агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләрен (кирәклесенен астына сыйарга) кисүне рөхсәт итүегезне сорыйм, алар _____ жир кишәрлегендә

(оешманың исемен яисә Ф.И.О. һәм жир кишәрлегенә хокукның төрөн күрсәтергә)
һәм _____ жирләрендә урнашкан
(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _____ данә

куаклар _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация рәвешендә утыртуны башкарырга сүз бирәм.

Ф.И.О. _____ (Имза)
Дата _____

Күшымталар:

1. Исәп-рөхсәт документлары.
2. Кисү күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төре һәм саны күрсәтелгән жир кишәрлеге планы.

ТР Кукмара муниципаль районының Байлангар авыл жирлеге территориясендэ РФ дэүлээт урман фонды жирлэрэнэ керми торган яшел утыртмаларны кисү тэргибе турында Нигезлэмэгэ 2 нче күшүмтэ

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЭРГЭ ЯРАКЛЫ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Кукмара муниципаль районының БАЙЛАНГАР авыл жирлеге башкарма комитеты
«_____» _____ ел

Өлөгө составтагы комиссия

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

3. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
яшел утыртмаларны тикшерү үткэрдэ.

Тикшерү нэтижэлэре буенча билгелэнде:

Нэтижэлээр:

Комиссия эгъзалары:

1. _____ (имза) _____ (ФИО)
2. _____ (имза) _____ (ФИО)
3. _____ (имза) _____ (ФИО)